

Flygtningene i den georgiske kurby Tskaltubo har overtaget de gamle sanatorier, der forfalder mere og mere. Foto: Jens Malling

Vi har ikke noget. Vores tilværelse er reduceret til ingenting.

Lena Dartsmelija,
flygtning i Tskaltubo

Med de tusindvis af tidligere sovjetborgere, som ikke har andet end flygtningestatus og en række traumatiserende oplevelser i bagagen kæmpende for at opretholde et anstændigt liv midt i ruinerne af den imperiale arkitektur, fremstår Tskaltubo som det ultimative billede på koldkrigsnederlaget. Stedet emmer af barsk ydmygelse af taberne.

Opbrud for anden gang

Der er dog planer om at renovere mange af kurhotellerne. Ikke til glæde for flygtningene, men for at udnytte Tskaltubos store turistpotentiale.

Byens kulturarv er af international betydning, ifølge en endnu ikke offentliggjort rapport udarbejdet af Europarådet og EU. Den slår fast, at på grund af arkitekturen, byplanlægningen og det unikke kompleks af monumenter er Tskaltubo et særligt fornemt og sammenhængende udtryk for Stalin-epokens æstetik.

Rapporten gør opmærksom på, at denne rige sovjetiske arv endnu ikke er værdsat, studeret eller anerkendt, samt at det haster med at tage hånd om byens monumenter på grund af det fremskredne forfald.

I rapporten advares der samtidig mod ukontrollerede private investeringer, der kan medføre uoprettelig skade på den bevaringsværdige arkitektur.

Byens største kurbad, som Stalin besøgte, når han var på visit i sit hjemlige Georgien, får allerede nu en tiltrængt overhaling.

I den udvikling kan sanatoriernes nuværende beboere komme i klemme. De risikerer at blive tvunget til at bryde op for anden gang, når investorer og entreprenører opkøber de gamle kurhoteller i jagten på profit.

Men bystyret er interesseret i på ny at tiltrække de omkring 160.000 besøgende, der hvert år kom til Tskaltubo under Sovjet-tiden. Helt katastrofalt for byen faldt antallet af kurgæster sidenhen til et par hundrede per sæson.

Hvilke konsekvenser entreprenørernes stigende interesse for flygtningens logi får, er det bare at vente og se. Og det er noget, beboerne her i sanatoriet har erfaring med. Kommer de nogensinde tilbage til Novyj Afon?

Eller bliver de smidt ud af investorer og byudviklere inden?

Udenfor ved keruben fordrives ventetiden med en runde backgammon. De to spillere har tiltrukket et stort publikum i alle aldre. Næsten af sig selv bevæger brikkerne sig rundt på brættet med en ru lyd. Terningerne skramler af sted, mens tilskuerne puster cigaretrøg ud og venter på resultatet.